

SPOMEN-KNJIGA

STODVADESETPETOGODIŠNJICE HRVATSKOG INŽENJERSKOG SAVEZA

priredio
Jure Radić

Zagreb, 2003.

SPOMEN-KNJIGA
STODVADESETPETOGODIŠNJICE
HRVATSKOG INŽENJERSKOG SAVEZA

priređio
Prof. dr. Jure Radić

HIS
Zagreb, 2003.

SADRŽAJ

	str.
PREDGOVOR	9
 I DIO –DJELATNOST HRVATSKOG INŽENJERSKOG SAVEZA OD 1878. DO 2003.	
1. UVOD	13
2. OSNUTAK KLUBA INŽINIRAH I ARHITEKTAH	19
2.1. Priprema za osnivanje kluba	19
2.2. Osnivačka skupština	21
2.3. Ing. Kamilo Bedeković – prvi predsjednik kluba	24
2.4. Prva pravila Kluba inženirah i arhitektah u Zagrebu	24
3. PRVA DESETLJEĆA SAMOSTALNOGA RADA	27
3.1. Djelatnost kluba prvih godina	30
3.2. Prerastanje kluba u društvo i njegov rad	34
3.3. Pravila društva inženjera i arhitekta u Hrvatskoj i Slavoniji	41
3.4. Rad potkraj devetnaestog stoljeća	46
3.5. Srebrni jubilej društva	48
3.6. Društvo početkom dvadesetog stoljeća	56
4. POKRETANJE TEHNIČKOGA ŠKOLSTVA U HRVATSKOJ	61
5. RAD INŽENJERSKE UDRUGE OD 1919. DO 2001.	79
5.1. Razdoblje između dva svjetska rata	79
5.2. Pravila društva inženjera u Zagrebu (1940.)	84
5.3. Hrvatsko društvo inženjera tijekom drugog svjetskog rata	97
5.4. Rad društva nakon drugoga svjetskog rata	97
6. USPOSTAVA I RAD HRVATSKOG INŽENJERSKOG SAVEZA	103
7. NAKLADNIČKA DJELATNOST KLUBA	107
7.1. Rječnik njemačko-hrvatskoga tehnološkoga nazivlja	107
7.2. Građevni pristojbenik	108
7.3. Vesti kluba inženirah i arhitektah	111
8. STATUT HRVATSKOG INŽENJERSKOG SAVEZA	115
9. LITERATURA	129

PREDGOVOR

Ova Spomen-knjiga Hrvatskog inženjerskog saveza pripravljena je sa željom da na prikladan način obilježimo stovadesetpetu obljetnicu naše inženjerske udruge. Moglo bi se reći da na taj način nastavljamo tradiciju po kojoj se svakih četvrt stoljeća udruge podsjećaju svoga prijednoga puta, ponosno ističu uspjehe i gradi planove za buduća vremena.

Tako je bilo prvi put 1903. kad je još uvijek relativno malobrojno ali izvrsno organizirano i u širokoj javnosti tada poznato i prisutno društvo proslavilo svoj srebrni jubilej. O njemu svjedoči uzorno uređena spomen-knjiga koju je priredio tadašnji predsjednik društva Julijo pl. Stanisavljević. Ona sadrži prikaz dotadašnjeg rada društva i pripćenja koja su njegovi vodeći članovi iznijeli tijekom proslave.

Slično je bilo i 1928. godine za zlatnog jubileja. Iako tada društvo nije bilo samostalno nego utopljeno u inženjersko udruženje tadašnje monarhije proslava je održana. Tim je povodom tadašnji prvi tajnik Božidar Ribić napisao skromnu spomen-knjigu, u kojoj na ukupno 54 stranice svjedoči o tom važnom povijesnom trenutku i dotadašnjem razvitku udruge.

Ni proslave ni spomen-knjige nije bilo jedino za sedamdesetpetu obljetnicu. Vremena nakon drugoga svjetskog rata očito nisu bila sklona «muzama».

Stota obljetnica 1978. obilježena je na najvišoj mogućoj razini sukladno ondašnjim vremenima, uz pokroviteljstvo predsjednika države, i uz odgovarajuću spomen knjigu, koja je – istina – izišla dosta kasnije, a koju je pripremio tadašnji predsjednik Većeslav Radauš. I ona slično prethodnima prikazuje povijest udruge u prvom dijelu, a događanja na proslavi i sažetke iznijetih referata u drugom. Dio fakata i sudova iz te knjige valja uzimati s rezervom jer već i površni čitatelj brzo će uočiti da odišu jakom i neskrivenom ideološkom obojenošću.

I konačno uspostavom suverene Republike Hrvatske kad je Hrvatski inženjerski savez ponovno postao samostalna udruge, kad može potpuno slobodno, bez predrasuda i bez strahova prosuđivati sva razdoblja svoje povijesti već je bilo pokušaja da se ta povijest temeljitije istraži i vrednuje. S tog je gledišta značajan doprinos dao Marijan Brezinščak koji je započeo pripremati temeljitu i opsežnu spomen-knjigu prigodom 115. obljetnice saveza. No, budući da, zbog materijalnih razloga do te proslave nije došlo, njegov je rad objavljen kao prvi svezak očito zamišljenog šireg djela. Tome valja pridodati i knjigu objavljenu u povodu 120. obljetnice, prije pet godina, a koju je pripremio tadašnji potpredsjednik društva Mladen Boršić.

Imajući ispred sebe i proučavajući povijest nastanka tih knjiga uvidio sam da su se autori sretali sa sličnim problemima: nedostatak sredstava, slabo razumijevanje za njihov rad, kratki rokovi za dovršetak posla, te nedostatan i prilično neuređen arhiv društva. S druge pak strane